

ANTI-PESTPROTOCOL

2021

ANTI- PESTPROTOCOL 2021

De school moet een veilige omgeving voor leerlingen zijn. Pesten hoort daar niet bij. Alle medewerkers, schoolleiding, leerlingen en ouders hebben hun eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en tegengaan van pesten. In dit protocol staat hoe pesten wordt voorkomen en hoe pesten wordt aangepakt op het SMC. Dit protocol is kaderstellend en wordt door de verschillende jaarlagen met specifieke handelingen en afspraken ingevuld.

1. Visie van de school op pesten

Het Sint Michaelcollege wil een veilige leer- en werkgemeenschap vormen waar men zich thuis kan voelen. Daarnaast heerst er een pedagogisch klimaat waarin vertrouwen in het kunnen van de leerling voorop staat, en waarin de leerling wordt aangesproken op datgene wat hij kan. Uitgangspunten voor dit protocol zijn:

1. Veiligheid en geborgenheid is een absolute voorwaarde om tot leren te komen. Dat betekent dat de school actief is in het scheppen van een veilige schoolomgeving. In een dergelijke omgeving hoort pestgedrag niet thuis. Er heerst een pedagogisch klimaat waarbij pesten niet wordt geaccepteerd.
2. Pesten wordt als probleem gezien door alle betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, schoolleiding, ouders en leerlingen.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel kunnen pestgedrag signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. Dit pestprotocol bevat afspraken over de preventieve en directe aanpak ten aanzien van pesten.
5. Bij de preventieve en directe aanpak van pestgedrag gaat het SMC uit van een goede samenwerking tussen ouders, medewerkers en leerlingen.

2. Definiëring van pesten

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling herhaald en gedurende een langere tijd psychisch en/of fysiek bedreigd, geïsoleerd of geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en bedreigend. Het slachtoffer kan hierbij psychische of fysieke schade oplopen. Bij pesten is er altijd een sterke en een zwakke partij. Het is vaak dezelfde leerling die wint en dezelfde die verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is de gepeste leerling steeds weer de klos. De sterkere leerling, de 'pester', heeft vaak een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pester heeft geen positieve bedoelingen, wil pijn doen, vernielen of kwetsen. De gepeste leerling voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

a. Verschil tussen plagen en pesten

b. Plagen mag wel, pesten niet. Plagen is pesten wanneer de ander zich daarbij onveilig voelt. Als je geplaagd wordt, kun je er meestal de humor van inzien en merk je dat er niets kwaad mee bedoeld wordt. Het wordt pesten wanneer het opzettelijk bedoeld is om iemand te kwetsen. Bovendien gebeurt pesten regelmatig zonder dat je er iets tegen kunt doen.

c. Welke rollen zie je bij pesten?

d. Bij pesten denk je vaak alleen aan de pester en degene die gepest wordt. Maar als er gepest wordt, heeft iedereen in de klas ermee te maken. Alle leerlingen in de klas hebben in hun rol invloed op het pesten. Ook ouders en docenten hebben invloed op het pesten. De verschillende rollen op een rij:

De Pester: is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar interessant vindt.

De Gepeste: voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.

De Meepester: doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.

De Helper: neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.

De Stiekemer: vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te steunen.

De Buitenstaander: denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen. Zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.

De Stille: bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden.

De docent: heeft in zijn/haar doen en laten invloed op het pesten.

3. Manieren van pesten

Hieronder staan verschillende manieren van pesten opgesomd, inclusief voorbeelden hoe dit er in de praktijk uit zou kunnen zien:

Verbaal: bijnamen gebruiken of nare dingen zeggen of schrijven, vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen.

Lichamelijk: schoppen en slaan, aan haren trekken, duwen en sjoeren, aan kleding trekken, wapens gebruiken.

Achtervolgen: opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klem zetten of rijden, opsluiten.

Uitsluiting: doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, uitsluiten bij groepsopdrachten.

Stelen en vernielen: het afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, kliederen op boeken, banden lek prikken, fiets beschadigen of verplaatsen

Afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Specifieke manieren van digitaal pesten:

- Op of via websites, bijvoorbeeld door middel van het plaatsen van een advertentie, een website maken over het slachtoffer, het kraken van een homepage of weblog, het online bestellen van producten voor iemand anders, op profielsites of weblogs vervelende reacties naar de maker sturen, speciale treitersites inzetten, etc.
- Onder een valse naam mails sturen naar het slachtoffer met bijvoorbeeld een uitnodiging voor een fictief feest, inbreken op iemands account en uit naam van die persoon vervelende e-mails versturen naar zijn contactpersonen, virussen versturen, zogenaamde e-mailbommen sturen, versturen van enge filmpjes of foto's, het versturen van privé foto's
- Via sociale media, bv. Whatsapp, Telegram, Instagram, TikTok, Snapchat, Facebook etc.
- Via webcam.

4. Preventie en maatregelen

Het SMC verbindt zich aan de 'Vijfsporenaanpak' uit het 'Nationaal onderwijsprotocol'. Dat houdt in:

a. Preventie: De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de schoolleiding en alle medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en over het aanpakken van pesten en dat ze gehouden zijn daar werk van te maken.
- De school werkt continu aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school gewaarborgd wordt.

b. Actie: Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.

- Er wordt hulp door een deskundige aangeboden (leerlingbegeleiding, psycholoog extern, trainingen)
- c. Reactie: Het bieden van steun aan de jongere die pest
- De leerling wordt geconfronteerd met zijn gedrag en de gevolgen hiervan. Dit wordt bespreekbaar gemaakt.
 - De achterliggende oorzaken worden onderzocht en besproken.
 - Gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag, wordt bespreekbaar gemaakt.
 - Er wordt hulp door een deskundige aangeboden (leerlingbegeleiding, psycholoog extern, trainingen)
- d. Het betrekken van de klas bij het probleem
- De mentor bespreekt met de klas (de zwijgende middengroep) het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.
 - Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier op een later tijdstip op terug.
- e. Het bieden van steun aan de ouders
- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
 - De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
 - De school geeft adviezen aan de ouders* in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
 - De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

**De ouders van leerlingen die gepest worden hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.*

5. Stappenplan in geval van pesten

- Het pestgedrag wordt gemeld bij de mentor/afdelingsleider*.
- De mentor neemt voorafgaand aan het gesprek met de leerling contact op met de afdelingsleider voor overleg over de te volgen strategie.
- De mentor gaat in gesprek** met de betrokken leerlingen (eventueel met behulp van een leerlingbegeleider) en informeert de afdelingsleider.
- De mentor maakt afspraken met de betrokken leerlingen en meldt dit in Magister. De mentor maakt afspraken voor vervolgesprekken.
- De mentor gaat zo nodig in gesprek met de klas (eventueel met behulp van een leerlingbegeleider).
- Er kan een vervolgetraject opgestart worden door leerlingbegeleiding voor de gepeste en voor de pester.
- De ouders van betrokken leerlingen worden geïnformeerd. Dit kan in goed overleg door de mentor, de afdelingsleider of de leerlingbegeleider.
- Bij herhaling volgen maatregelen voor de pester, bijvoorbeeld in de vorm van een contract, sancties op school of schorsing.

*Zijn er leerlingen uit meerdere afdelingen betrokken bij het pesten, dan wordt het geheel door één afdelingsleider gecoördineerd.

**Mentor maakt hierbij gebruik van informatie uit mentoren boek: Leidraad voor gesprek